

Europaskolan utbildning ab

Thomas.axelsson@europaskolan.se

2019-12-18

1 (20)

Dnr-SI 2019:5669

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning av
Europaskolan Strängnäs i Strängnäs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Europaskolan Strängnäs avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolan klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Europaskolan Strängnäs i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att lärarna i ökad utsträckning låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen styr och stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god utbildning i en trygg miljö.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 16 juni 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till

skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till,

Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens

diarienummer för granskningen (dnr– SI 2019:5669) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn skapar en god grund för utveckling av undervisningen genom att kontinuerligt och systematiskt följa upp och analysera enhetens kunskapsresultat, undervisningens genomförande liksom lärarnas förutsättningar för undervisningen. Rektorn beslutar också om utvecklingsåtgärder utifrån analysen. Rektorn har vidare skapat en tydlig organisation för samverkan och rektorns organisation utgår från ett fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Även om skolan i flera avseenden bedriver ett jämställdhetsarbete så vill Skolinspektionen påpeka vikten av att rektorn fortsätter sitt arbete med att utveckla detta.

Uppföljning och analys av kunskapsresultat

Rektorn följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat samt beslutar om utvecklingsåtgärder utifrån analysen. Av intervjuer och inkommen redovisning framgår att elevernas kunskapsresultat följs upp och analyseras regelbundet i olika forum under läsåret. En särskild uppföljning görs tidigt i år 1 för att identifiera elever i behov av extra stöd. Vid slutet av läsåret görs uppföljning och analys av kursbetyg utifrån olika parametrar såsom ämnen och kön. Härutöver tar rektorn del av utvärderingar som lärare gör enskilt men också i ämneslag kring kunskapsresultat. Skolledningens bild är att kunskapsresultaten generellt är höga på skolan. Skolledningens och lärarnas uppföljning har dock visat behov av att höja kunskapsresultaten i särskilt matematik, engelska och spanska vilket inneburit att extra undervisning ges i dessa ämnen. Extra undervisning kan bli obligatorisk för vissa elever men är samtidigt öppen för alla. Av Skolverkets statistik för läsåret 2018/2019 framgår att för Europaskolan i Strängnäs var elevernas genomsnittliga betygspoäng för avgångselever högre än riket på ekonomi- och för samhällsvetenskapsprogrammet medan det var något lägre än riket för naturvetenskapsprogrammet. Avseende kvinnor och mäns kunskapsresultat uppger rektorn att det inte framgår några större skillnader vilket också nationell statistik för läsåret 2017/2018 visar. Nationell statistik för läsåret 2018/2019 visar dock att kvinnors kunskapsresultat är högre än mäns.

Uppföljning av undervisningen

Rektorn följer upp undervisningens genomförande. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att undervisningens kvalitet följs upp genom lektionsbesök av skolledningen. Det förekommer både strukturerade och spontana besök och inför medarbetarsamtal sker besök mer frekvent. Skolledningens uppföljning av undervisningen sker också genom läsning av lärarnas enskilda utvärderingar samt de kursutvärderingar elever fyller i årligen. Lärare gör också auskultationer på varandras lektioner under läsåret i kvalitetshöjande syfte. Rektorn har härutöver kontinuerligt träffar med ämnesansvariga lärare där frågor kring förutsättningar för undervisningen kan diskuteras. Skolledningens bild av undervisningen är att den genomgående håller en hög kvalitativ nivå.

Värdegrunds- och jämställdhetsarbete

Värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Av intervjuer framgår att värdegrundsarbetet bedrivs på flera olika sätt. Rektorn framhåller att skolan är tydlig med sina förväntningar på eleverna genom uppstarts dagar, rektorns närvaro i verksamheten och tryckt material där skolans värdegrund kommuniceras. Det finns en övergripande planering för värdegrundsarbetet och på mentorstid får eleverna återkommande diskutera värdegrundsfrågor. Dock framgår av elevintervjuer att detta görs i varierande grad. Härutöver görs läsårsvis elevenkäter som mäter skolans arbete med exempelvis trygghet, trivsel och studiero. Resultaten följs upp och analyseras i kollegiet. Enligt rektorn visar dessa enkäter goda resultat.

Rektorn leder i flera avseenden ett strategiskt jämställdhetsarbete men uppföljningen av hur detta arbete bedrivs behöver förbättras. Av intervju med rektorn och inkommen redovisning framgår att män och kvinnors kunskapsresultat följs upp och analyseras. Vidare redovisas och analyseras elevernas svar i de enkäter som genomförs utifrån kön. Rektorn och företrädare för elevhälsan uppger att jämställdhet behandlas inom ramen för de värdegrundslektioner som genomförs av kuratorn. Det kan också förekomma att studie- och yrkesvägledaren bjuder in externa föreläsare som i presentationer om arbetsmarknad kan beröra jämställdhet. Enskilda lärare ger också exempel på hur de får med jämställdhetsperspektivet i sin undervisning. Exempelvis har läromedel i vissa ämnen granskats utifrån ett sådant perspektiv och en lärare är noga med att lyfta både kvinnliga och manliga förebilder inom ramen för undervisningen. Av intervjuer med elever framgår dock att jämställdhet inte har berörts i någon större utsträckning vid exempelvis mentorstider. Av intervju med lärare framgår också att någon uppföljning från skolledningens sida kring hur jämställdhetsperspektivet beaktas i undervisningen inte har efterfrågats. Såväl lärare

som elever och skollledning uppger att det inte är någon skillnad på hur pojkar och flickor behandlas och bedöms i undervisningen på skolan. Jämställdhetsperspektivet beskrivs därför av exempelvis lärare som något skolan inte haft behov av att arbeta med. Skolpersonalen har inte fått någon kompetensutveckling om jämställdhet det senaste året.

Ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag samt ser till att obehöriga lärare får en planerad och noga övervägd introduktion. Av intervjuer och inkommen redovisning framgår att skolan har olika forum för samverkan och lärare träffas regelbundet i både arbets- och ämneslag. Lärare uppger att vid ämneslagsmöten diskuteras pedagogiska frågor såsom exempelvis kursplanering eller bedömning. Möten dokumenteras och skolledningen tar del av anteckningar. Fem till sex gånger per år hålls också pedagogiska kollegium då alla lärare möts för gemensamma pedagogiska diskussioner. Rektorn uppger att i det kollegiala arbetet har de bland annat arbetat med målsamverkan för att på olika sätt få synergieffekter. Lärare kan ta över olika delar av undervisningen från varandra som de är extra duktiga i. Av inskickad redovisning framgår vidare att resurser fördelas efter behov. Skolan ger kompletterande undervisning genom extra undervisning till elever som behöver detta. Att lärare har tillgång till läromedel samt får kompetensutveckling beskrivs som prioriterat av rektorn. Vidare ges nyanställda lärare en planerad introduktion när de börjar vid skolan. Nya lärare får en så kallad hedersmentor som fungerar som bollplank och skolledningen gör också löpande uppföljningar av hur det går för den nyanställda i arbetet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter,

Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4

Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att undervisningen är strukturerad och att aktiviteter och uppgifter som eleverna får arbeta med i huvudsak är varierade. I undervisningen får eleverna också överlag ett aktivt lärarstöd. Vidare förekommer i undervisningen naturliga inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation. Undervisningens innehåll och arbetssätt är anpassat efter elevgrupperna och elevernas utmanas utifrån deras individuella behov och förutsättningar. Det varierar emellertid i vilken utsträckning elever ges möjlighet till inflytande över undervisningen och därav behöver detta arbete utvecklas.

Undervisningen består i huvudsak av varierade arbetsformer och arbetssätt samt innehåller ett aktivt lärarstöd. Det är också tydligt för eleverna vad syftet är med olika arbetsmoment. Av intervjuer med lärare och lektionsobservationer framkommer att eleverna får arbeta med olika sorters arbetsuppgifter och på olika sätt. Lärare ger flera exempel på hur undervisningen varierar genom seminarier, debatter, filmvisning, lärargenomgångar och eget arbete. Samtidigt framkommer också exempel på lägre grad av variation. Diskussioner kring variation av undervisning kan förekomma i samband med ämnestid där lärare med undervisning i samma ämne träffas. Rektorn uppger generellt att skolan är bra på göra studiebesök och bjuda in externa föreläsare vilket bidrar till att göra undervisningen mer varierad. Av intervjuer med elever framgår att undervisningen överlag är varierad men att det skiljer sig mellan olika ämnen. Elever ger exempel på ämnen där undervisningen endast består av genomgångar och prov. Några elever tycker att det är för mycket genomgångar i de ämnen de läser.

Av lektionsobservationer och intervjuer framgår vidare att eleverna överlag får det stöd de behöver för att förstå, komma igång och bibehålla sitt engagemang under lektionerna. Av intervjuer med lärare och lektionsobservationer framgår olika exempel på hur elever ges ett aktivt lärarstöd i undervisningen. I ett ämne arbetar en lärare mycket med individuell återkoppling och i ett annat ämne använder en lärare självrättande övningar. Lektionsobservationer visar också hur lärare går runt och hjälper eleverna med skolarbetet. Lärarnas uppfattning är att de hinner ge eleverna lärarstöd i klassrummet. Elever uppger att de generellt får det stöd de behöver i undervisningen och att flera lärare är tillgängliga även efter skoltid. Samtidigt beskriver elever att de har ämnen i skolan där det kan ta lång tid att få hjälp då många elever är i behov av stöd samtidigt. Vidare uppger eleverna att lärargenomgångar blir så långa att inte tillräcklig tid ges till individuella arbetsuppgifter. Av intervju med

rektorn framgår att aktivt lärarstöd är något som observeras vid lektionsbesök och som rektorn vid behov har tagit upp i samband med exempelvis medarbetarsamtal. Elever uppger vidare att lärarna går igenom kursernas koppling till kursplanerna. Överlag upplever elever också att det är tydligt vad de ska göra i olika kurser och lärare kan exempelvis använda matrisverktyg för att tydliggöra elevernas kunskaper i förhållande till kunskapskraven.

Undervisningen har överlag en tydlig struktur. Av intervjuer med lärare framgår att samtal kring lektionsstruktur kan förekomma vid ämneslagsmöten. Där kan också diskussioner föras kring kursplanernas innehåll, i synnerhet i kurser där flera lärare undervisar. Kursplanernas innehåll presenteras som regel för eleverna och finns också tillgängligt för alla på skolans digitala lärplattform. Av intervjuer med lärare framgår att de planerar sina lektioner på olika sätt. En lärare brukar exempelvis inleda med repetition, en annan lärare kan börja med att ställa en fråga till eleverna som besvaras under lektionens gång. Av intervjuer med elever framgår att de flesta lektioner har en tydlig struktur. Lektionsplaneringar finns i flera ämen upplagda i förväg på elevernas digitala lärplattform. Även om elever uppger att undervisningen har en god struktur i flera ämnen framkommer exempel där undervisningsstrukturen är mindre tydlig och där syftet och målet med lektionerna blir otydliga. Elever upplever vidare att i vissa ämnen kommer avslut på lektioner plötsligt utan någon avslutning. Samtidigt uppger eleverna att vid slutet av större arbetsområden kan tydligare summeringar och avslut istället förekomma.

Lärarna arbetar för att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Lärare ger olika exempel på hur de gör för att väcka elevernas intresse för ämnet. Det kan exempelvis handla om att anknyta till aktuella händelser, att förmedla intressanta berättelser eller att låta eleverna få dela demonstrationer och material de arbetat med på internet. Diskussioner i lärares ämneslag kan exempelvis gälla vilka böcker som ska väljas till en kurs för att stimulera alla elever till läsning. Av intervjuer med elever framgår också exempel som visar att lärare som är intresserade av sitt ämne också skapar en intressant undervisning. Inslag såsom film eller att eleverna får välja vilken bok de ska få läsa bidrar också till att undervisningen blir intressant. Skolinspektionens lektionsobservationer ger samtidigt exempel både på lektioner där elever visar stort engagemang och intresse för det ämnesinnehåll som avhandlas medan det förekommer undervisning med lägre grad av elevengagemang delvis på grund av längre genomgångar. Av intervjuer med lärare framgår olika exempel på hur de gör för att skapa ett tillåtande klimat i klassrummet. Lärare framhåller att det gäller att stärka elever så att de tors misslyckas. Exempel framkommer på hur lärare ger elever tid att först diskutera en fråga i par innan den lyfts i helklass. Lärare framhåller också vikten av att ge eleverna återkoppling utifrån var de befinner sig i skolarbetet.

Av intervjuer med elever framgår att lärarna är bra att på att uppmuntra dem i skolarbetet. Lärarna har höga förväntningar och tror på elevernas förmåga att klara skolarbetet.

Undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas utifrån elevernas individuella behov och förutsättningar. Av intervju med lärare framgår att individanpassning generellt är en utmaning då eleverna kan vara på olika nivåer kunskapsmässigt. Lärare ger exempel på hur de motiverar elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling genom olika typer av extra material och övningar. Samtal kring anpassningar för elever med behov av mer stöd kan förekomma på arbetslagsmöten. Specialpedagog kan konsulteras vid behov. Eventuella extra anpassningar som elever har finns dokumenterade. Av huvudmannens svar på kommunicerat protokoll framgår att skolan arbetar brett för att tidigt upptäcka och ge stöd till elever med svårigheter att nå kunskapskraven. Under första skolveckan i år 1 genomförs diagnostiska prov och extra undervisning sätts in för elever i behov av detta. Rektorn uppger att i matematik har skolan provat att ha två lärare på lektionerna. Extra undervisning på en egen tid i schemat har emellertid visat sig mer effektivt efter samråd med ansvarig lärare för ämnet. Rektorn uppger att individanpassningar kan följas upp genom klassrumsbesök. Av intervju med elever framgår att de blir överlag utmanade i skolarbetet och att de får en undervisning som är på en lagom svårighetsnivå. Det finns skoluppgifter av olika svårighetsgrad.

Eleverna får reflektera över sitt eget lärande och träna sitt kritiska tänkande. Av intervjuer med lärare framgår att elever exempelvis kan få formulera vad de kan och vad de vill lära sig i början av ett arbetsområde. Lärare använder löpande olika former av självvärderingar såsom exit tickets eller loggböcker med eleverna. Vidare ges exempel på lektioner bestående av seminarier eller debatter för att träna elevernas kritiska tänkande. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer ges flera exempel på att lärare ställer reflekterande frågor till eleverna kring vad de arbetat med tidigare och kopplingen till det som nu läraren går igenom. Av intervjuer med elever framgår att flera lektioner inleds med att de gemensamt pratar om vad de har arbetat med tidigare. Inför större prov kan eleverna få skriva diagnostiska prov för att få en bild av vad de behöver träna mer på. Elever ger också olika exempel på hur de ges strategier för sitt eget lärande. Inför större skrivuppgifter får eleverna ta del av olika exempeluppgifter av olika kvalité som stöd för det kommande egna skrivandet. På elevernas mentorstid har också förekommit undervisning i studieteknik.

Elevernas möjligheter att påverka och vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen varierar i olika ämnen. Av intervjuer med elever framgår att i flera ämnen ges elever möjlighet att vara med och planera undervisningen. Exempelvis

förekommer att eleverna själva får välja fördjupningsområden eller bestämma datum för examination. Samtidigt uppger elever att de i vissa ämnen inte ges någon möjlighet att vara med och planera de arbetsområden de ska arbeta med. Delaktighet i sådana fall är begränsad till den enskilda lektionen och om eleverna vill ha mer gemensam genomgång eller arbeta själva. Rektorn uppger att lärares kursplaneringar inte ska fastställas förrän de har presenterats för eleverna. Av intervjuer med lärare framgår att elevers delaktighet är något som har diskuterats i lärarlaget. Samtidigt framgår av intervjuer att det varierar i vilken grad elever ges möjlighet till delaktighet i planering. Av intervjuer med elever framgår vidare att det finns utvärderingar i alla ämnen som ska göras när kurserna är slut. Eleverna upplever dock att det skiljer i vilken utsträckning som lärarna använder dessa och om eleverna får återkoppling på sina svar. Samtidigt framhåller eleverna att det förekommer att vissa lärare har egna utvärderingar under kursens gång. Lärare uppger att i arbetslagen diskuterar de gemensamt resultat av kursutvärderingarna och för diskussioner kring dessa. Elevernas svar på utvärderingar används också i arbetet med lärarnas enskilda utvärderingar till skolledningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att lärarna i ökad utsträckning låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att lärarna behöver utveckla arbetet med att ge eleverna inflytande över undervisningen. Av granskningen framkommer att elevernas inflytande på undervisningen i vissa ämnen är begränsad till att påverka när i tid exempelvis bedömningstillfällen eller inlämningar ska ske. Påverkansmöjligheterna varierar också mellan olika kurser och lärare. Mot bakgrund av att granskningen också visar att det skiljer sig i vilken grad eleverna får en varierad undervisning och ett aktivt lärarstöd så är det viktigt att elevernas synpunkter höras i planering av undervisningen.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.

Av Lgy 11, avsnitt 2.3 framgår att läraren ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Det framgår vidare att läraren ska tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar att eleverna i större utsträckning får inflytande över undervisningen genom att utveckla former för att planera undervisningen tillsammans med eleverna. Eleverna kan exempelvis bidra med idéer på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Vissa ämnen i gymnasieskolan anses ibland av lärare vara så styrda av ämnesplanen att det inte finns något utrymme för elevernas inflytande. Men även i sådana ämnen där friutrymmet är något mindre än i andra behöver lärare och elever tillsammans resonera kring vad det centrala innehållet i detalj ska fokusera på, vilka arbetsformer som lämpar sig bäst för att utveckla dessa kunskaper och hur det ska redovisas. Genom att kontinuerligt ge eleverna möjlighet att tänka och reflektera över undervisningens innehåll och form kan lärarna också få ett bredare underlag i arbetet med att förbättra undervisningen. Ett reellt inflytande över planeringen av undervisningen är också av vikt för elevernas tilltro till demokratiska arbetsformer.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att det finns ett samlat arbete för att skapa studiero och en trygg miljö. Skolenheten kartlägger kontinuerligt elevernas upplevelse av trygghet och studiero och vidtar ändamålsenliga åtgärder. Eleverna är också delaktiga i arbetet med att skapa en trygg skola.

Vid skolenheten genomförs ett medvetet främjande och förebyggande arbete för att skapa en trygg miljö. Av intervjuer och inskickad redovisning framgår att skolan arbetar aktivt på flera olika sätt för att skapa en trygg skolmiljö. Inom ramen för det förebyggande arbetet genomförs varje år elevenkäter där frågor om trygghet och studiero ingår. Resultatet av enkäter följs upp och analyseras av skolledning och lärarkollegiet. Den sammanfattande bilden är att eleverna upplever en hög grad av studiero och trygghet i skolan. Av Skolinspektionens skolenkät genomförd hösten 2018 framgår att elevernas upplevelse av studiero är högre på Europaskolan jämfört med riket medan elevernas upplevelse av trygghet är i paritet med riket. Av intervjuer med

elever framgår att goda relationer och gott förtroende till såväl lärare som till skolledningen bidrar till tryggheten på skolan. När incidenter förekommer tar skolledningen tag i det. Elever uppger vidare att de är delaktiga i trygghetsarbetet genom exempelvis den vänskapsförening som finns på skolan. Föreningen träffas regelbundet under ledning av kuratorn och frågor som diskuteras ges också utrymme vid fortsatt diskussion på mentorstiden i de olika klasserna. Av intervjuer framgår vidare att för elever som börjar i år 1 genomförs under början av terminen olika introduktionsaktiviteter i trygghetsskapande och gruppstärkande syfte. Trygghetsfrämjande aktiviteter i samband med skolstarten utvärderas. Av inskickad redovisning framgår också att trygghet och trivsel förstärks genom skolans aktiva arbete med att skapa en positiv och inkluderande skolkultur. Skolans förväntningar på eleverna förmedlas genom exempelvis hög närvaro av rektorn i verksamheten men också skriftligen genom den skolhandbok som alla elever får. Bland återkommande aktiviteter nämns också gemensamma utomhusaktiviteter, utbildningsresor och traditioner såsom introduktion av nya elever och skolavslutningshögtider. Härutöver är skolpersonal ofta närvarande på platser i skolan där elever uppehåller sig. Skolledning och mentorer är också närvarande vid aktiviteter som sker i början av läsåret. Skolans kontinuerliga arbete med trygghet och studiero finns också dokumenterat i skolans plan mot kränkande behandling. Rutiner vid förekomst av kränkningar är kända bland skolpersonalen. Vissa elever uppger i intervjuer att de på mentorstid har pratat om hur man är mot varandra på internet och vad en kränkning är medan andra elever inte har gjort detta.

Skolenheten har ett samlat arbete för att skapa studiero. Intervjuade lärare beskriver att studieron är god på lektionerna. God studiero beskrivs som en del av skolans kultur och det finns generellt en positiv stämning till studier bland elever. Lärare uppger vidare att när elever börjar i år 1 är skolan tydlig med förväntningar om god studiero på lektioner. Om det förekommer klasser där studieron inte är bra så tas detta på allvar och gemensamma strategier för att skapa en god studiemiljö diskuteras bland undervisande lärare. Av lärarintervjuer framgår olika strategier som tillämpas för att främja studiero såsom insamling av elevtelefoner i vissa klasser, en tydlig inledning på lektioner samt på förekommen anledning, tillsägelser. Av intervjuer med elever framgår att studieron överlag är god men att det varierar mellan olika ämnen beroende på arbetsformer och arbetssätt. Vissa lärare säger till när det blir lite stökigt medan andra lärare inte gör detta. Lägre grad av studiero blir det i ämnen där eleverna får vänta länge på hjälp från läraren vilket förekommer. Skolinspektionens besökta lektioner visar inget annat än att det är studiero på elevernas lektioner. Eleverna har fått fylla i enkäter som innehåller frågor om studiero.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg genom olika metoder och i gemensamma forum. Rektorn analyserar skillnader mellan bedömningar och betyg samt deltar i diskussioner med betygssättande lärare.

Rektorn skapar goda förutsättningar för lärarna att samarbeta kring bedömning och betygssättning. Av intervju med rektorn framgår att lärare deltar i bedömningskonferenser varje termin, det gäller alla ämnen. Lärare som har nationella prov får särskild tid för rättning och sambedömning. Lärare och rektorn uppger att de nationella proven tillskrivs stor betydelse vid bedömning. En förstelärare har också fått ett särskilt ansvar för att se till att rättning av nationella prov görs korrekt. I vissa ämnen oidentifierade nationella prov före rättning, vanligast är dock att lärarna rättar sina egna prov. Intervjuade lärare upplever att de har tillräcklig avsatt tid för att diskutera bedömning. I ämnen där kurser ges parallellt konstruerar lärare gemensamma prov för att främja likvärdigheten vid bedömning. I ämneslagen diskuteras kursplanering i början av läsåret och lärarna kan exempelvis diskutera hur de ska värdera olika moment i kursen inför bedömning. Av intervjuer med lärare framgår vidare att Skolverkets bedömningsstöd används av de flesta lärare men inte av alla. Lärare har inte getts någon kompetensutveckling kring betyg och bedömning det senaste året. Dock framhåller rektorn att det ingår i en fortbildningsmodul som vissa lärare går. Försteläraren har vid ett tillfälle också gått igenom Skolverkets allmänna råd om betyg och betygssättning. Av inskickad redovisning framgår att obehöriga lärare får stöd i bedömningen av en behörig lärare.

Rektorn analyserar skillnader i bedömningar och betyg ur ett likvärdighetsperspektiv. Av intervju med rektorn framgår att skolledningen följer upp betyg i alla ämnen. I kurser som ges av flera olika lärare jämförs lärarnas satta betyg. Skolledningen deltar vid de bedömningskonferenser som hålls. Av inskickad redovisning framgår skolans statistik på kursbetyg i jämförelse med resultat på nationella prov. Om en lärares bedömningar i ett ämne avviker mer än 15 procent i jämförelse med elevernas resultat

på det nationella provet i samma ämne ska detta motiveras skriftligen till rektorn. Skolledningen har noterat att de har högre betyg än resultat på nationella prov i några ämnen. Exempelvis framgår av nationell statistik att andelen elever med ett högre kursbetyg jämfört med provbetyget var mer än 50 procent i ett ämne vårterminen 2019. Av huvudmannens svar på kommunicerat protokoll framgår att analyser av detta har gjorts i ämneslaget. Detta har resulterat i förslag på förändringar av upplägget i en kurs vilket skolledningen nu ser över möjligheterna för. I juni 2019 genomförde Skolinspektionen ombedömning av två nationella prov för Europaskolan i Strängnäs. Ombedömningen visade att det förekom skillnader mellan ombedömarens och skolans bedömning.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 8, 8 a, 9-10 och 34-36 §§, 4 kap. 3, 5-8 §§ skollagen

Lgy 11, 1. Skolans värdegrund och uppgifter, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god utbildning i en trygg miljö.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att huvudmannen styr genom att göra självständiga bedömningar och ser till att det finns en tydlighet i skolans och huvudmannens roller och ansvar. Huvudmannen har fungerande rutiner för mottagande och utredning av klagomål och kränkingsanmälningar och det är tydligt för elever och vårdnadshavare vem de kan vända sig till. Huvudmannen ger rektorn ett behovsanpassat stöd samt tar ansvar för att skolan når en god måluppfyllelse. Vidare tar huvudmannen ansvar för att det är en långsiktighet och systematik i arbetet som omfattar rätt förutsättningar för undervisningens planering och genomförande.

Huvudmannen gör i hög grad självständiga bedömningar och det finns en tydlighet i roller och ansvar. Av intervjuer och inskickad redovisning framgår att huvudmannen regelbundet begär in skriftliga redovisningar från rektorn inför styrelsemöten. Dessa rapporter och analyser följer en uppställd mall för att säkerställa att huvudmannen får rätt underlag för sin analys av utbildningen. Huvudmannen tar del av kunskapsresultat utifrån olika parametrar såsom slutbetyg, årskurser, ämnen, kön och resultat av diagnostiska tester som genomförs i år 1. Huvudmannen tar också del av resultat och analyser från skolans elevenkäter som innefattar bland annat frågor kring elevers trygghet och studiero. Huvudmannens övergripande bild är att gymnasieskolan når höga utbildningsresultat och till sin helhet fungerar väl. Huvudmannen är insatt i den

extra undervisning som bedrivs i ämnen såsom matematik och spanska och efterfrågar också information om effekterna av dessa insatser för elevernas måluppfyllelse. I slutet av förra läsåret ställde huvudmannen frågor om hur det går till då elever gör kompletteringar för högre betyg samt hur betyg sätts i förhållande till resultat på nationella prov. Av intervjuer och inskickad redovisning framgår vidare att vad som är huvudmannens respektive rektorns roller och ansvar är kända och väl förankrade. Rektorn uppger att alla frågor som kan uppkomma i verksamheten som åligger en rektor hanteras av densamme. Skolans långsiktiga mål samt utgifter utöver budget beslutas av styrelsen. Huvudmannen beskriver att ansvar och roller är tydligt också för skolpersonalen och att huvudmannen inte ska ta över ansvar som åligger rektorn. Även rektorn uppger att ansvar och roller är tydliga.

Huvudmannen har ändamålsenliga rutiner för mottagande av klagomål- och kränkingsanmälningar samt utreder ärenden och vidtar nödvändiga åtgärder. Av intervjuer framgår att huvudmannen tar del av alla kränkingsanmälningar som görs och att kränkingsärenden är en stående punkt vid styrelsemöten. Kränkingsanmälningar förs in i ett digitalt system där huvudmannen kan följa ärendets gång. När ett ärende är utrett så är det huvudmannen som slutligen stänger ärendet. Det digitala systemet möjliggör för huvudmannen att systematiskt undersöka om kränkningar sker exempelvis vid enskilda platser eller om elever över tid blir utsatta eller utsätter elever för kränkande behandling. Under föregående läsår förekom enstaka kränkingsärenden gällande gymnasiet. Vidare har huvudmannen rutiner för utredning av eventuella klagomål. Information om hur man gör en anmälan finns på skolans hemsida men huvudmannen uppger att var på hemsidan blanketten finns ska förtydligas. På skolans hemsida finns också kontaktuppgifter till huvudmannen. Intervjuade uppger vidare att rutiner kring klagomålshantering är under översyn för att få en bättre systematik i arbetet. Under det senaste läsåret har huvudmannen fått cirka tio klagomål för vilka huvudmannen vidtagit åtgärder. Rektorn har huvudansvar för utredning av klagomål samt ansvarar för att styrelsen informeras om det som kräver styrelsens kännedom.

Huvudmannen ger rektorn ett behovsanpassat stöd samt tar ansvar för att skolan når en god måluppfyllelse och likvärdighet. Huvudmannen uppger att de på olika sätt ger rektorn förutsättningar för att kunna fokusera på utbildningsuppdraget. Rektorn ges fortlöpande verksamhetsstöd gällande exempelvis ekonomi-, it- och fastighetsfrågor. Biträdande rektorer har getts förutsättningar att gå rektorsutbildningar. Varje månad sker ledningsmöten där rektorn, biträdande rektorer och styrelseordföranden för Europaskolan Utbildning AB deltar. Huvudmannen beskriver även att det finns god kompetens i styrelsen vilket kan vara till stöd till rektorn vid behov. Av intervju med

rektorn framgår att en löpande kontakt finns med huvudmannen och eftersom rektorn är skolchef, så bidrar även han med förslag till styrelsen i olika frågor.

Huvudmannen tar ansvar för att det är en långsiktighet och systematik i arbetet som omfattar rätt förutsättningar för undervisningens planering och genomförande, så att verksamheten ska bedrivas med god kvalitet och att de nationella målen ska nås.

Huvudmannen uppger i intervju att skolan har tillgång till ändamålsenliga lokaler och att eventuella behov som rektorn framför förs i dialog med huvudmannen. Exempelvis ser huvudmannen i nuläget över förutsättningar för att bygga ut elevernas matsal. En person i förvaltningsbolagets styrelse har särskilt ansvar för fastighetsfrågor och har kontinuerlig kontakt med rektorn kring eventuella lokalbehov som finns.

Huvudmannen beskriver vidare att det har gjorts satsningar på skolbiblioteket. Tillgång till läromedel följs upp i varje budgetprocess. Rektorn uppger att huvudmannen har god kunskap om vilka digitala behov som skolan har och att detta område även följs upp av ledamöter i ägarstiftelsen. Rektorn uppger vidare att lärarbehörigheten rapporteras årligen till huvudmannen. För närvarande är lärarbehörigheten 77 procent. Rektorn beskriver att han har gjort satsningar för att öka lärares behörighet genom visst ekonomiskt stöd till lärare som studerar. Huvudmannen beskriver att det finns en långsiktig strategi för kompetensutveckling av lärare för Europaskolan. Exempelvis har förstelärarsystemet utvecklats på skolan där förstelärare kan bli mentorer åt andra. Vidare har Stiftelsen Europaskolan Strängnäs tagit initiativ till ett fortbildningsprojekt för lärare i Strängnäs vilket drivs tillsammans med Strängnäs kommun och Uppsala universitet. Syftet med projektet är dels att stärka lärarnas ämnesmässiga och relationsmässiga kompetens, dels att utveckla samarbetet mellan skolor i Strängnäs.

På Skolinspektionens vägnar

X Sofia Lindstrand

Signerat av: Sofia Lindstrand

Beslutsfattare

X Tobias Thorén

Signerat av: Tobias Thoren

Föredragande

I handläggningen av ärendet har även utredarna Lena Stadler och Åsa Rasmussen medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 4 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektorn och biträdande rektorer
- En intervju med företrädare för huvudmannen
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt

lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 5 och 7 november 2019. Besöket genomfördes av Tobias Thorén och Lena Stadler.

Europaskolan drivs med Europaskolan Utbildning AB som huvudman och med rektor för Europaskolan i Strängnäs som verkställande direktör. Rektorn är tillika skolchef.

Europaskolan är en gymnasieskola som leds av en rektor. I skolans ledning ingår därutöver tre biträdande rektorer. Utbildningen vid Europaskolan omfattar samhällsvetenskapsprogrammet, humanistiska programmet, ekonomiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet, naturvetenskapsprogrammet med spetsutbildning och samhällsvetenskapsprogrammet med spetsutbildning, härutöver erbjuds naturvetenskaps- och samhällsvetenskapsprogram med estetisk inriktning. Vid granskningstillfället gick 448 elever på skolan. Vid skolan arbetar 37 lärare.